

Ierosināta lieta par dabas resursu nodokļa piemērošanu mazajām HES

2014. gada 24. aprīlī Satversmes tiesas 2. kolēģija ierosināja lietu „Par Dabas resursu nodokļa likuma 3. panta pirmās daļas 1. punkta „f” apakšpunkta, 19.¹ panta un Ministru kabineta 2014. gada 14. janvāra noteikumu Nr. 27 „Grozījumi Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumos Nr. 404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju”” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam”.

Apstrīdētās normas

Apstrīdētās normas ievieša pienākumu maksāt dabas resursu nodokli to hidroelektrostaciju īpašniekiem, kuru hidromezglu uzstādītās jaudas nepārsniedz 2MW. Nodokļa apmērs ir 0,00853 *euro* par 100 kubikmetriem hidrotehniskajai būvei caurplūdušā ūdens. Apstrīdētā Ministru kabineta noteikumu norma noteic kārtību, kādā nodokli aprēķina un maksā.

Apstrīdētās normas stājās spēkā šā gada janvārī. Līdz apstrīdēto normu pieņemšanai mazo HES īpašniekiem nebija pienākuma maksāt dabas resursu nodokli.

Augstāka juridiskā spēka norma

Satversmes 105. pants: „Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

Lietas fakti

Konstitucionālo sūdzību iesniedza SIA „Dobeles HES”, SIA „Palsmanes ūdensdzirnavu HES”, AS „Latgales enerģētika” un SIA „SL Plus”. Sūdzības iesniedzējas ir HES īpašnieces, kurām ar apstrīdētajām normām noteikts pienākums maksāt dabas resursu nodokli. Sūdzības iesniedzējas norāda, ka šis jaunais pienākums nesamērīgi ierobežo viņu īpašumtiesības. Turklāt nodokļu regulējumam esot jābūt pamatotam ar objektīviem un racionāliem apsvērumiem.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu un Ministru kabinetu līdz 2014. gada 20. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2014. gada 24. septembris. Par lietas izskatīšanas procesu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216